

Số: **07/2025/QĐST-DS**

Ngày: 31 - 12 - 2025

V/v: “Yêu cầu tuyên bố một
người bị hạn chế năng lực hành
vi dân sự”

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Phạm Tuấn**

Thư ký phiên họp: Ông **Phan Nguyễn Thanh Trung** - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 8 - Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 - Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà **Trương Thị Liên** - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 12 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 8 - Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 264/2025/TLST-DS ngày 23 tháng 6 năm 2025, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2025/QĐST-DS ngày 08 tháng 12 năm 2025 và Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2025/QĐST-DS ngày 22 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Tạ Thị Kim H1**, sinh năm 1964, địa chỉ: Ấp Thanh Thọ, xã Phú Lâm, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Anh **Trần Trung Nam**, sinh năm 2000, địa chỉ: Số 483C Bùi Ngọc Nghĩa, Khu phố 3A, phường Trảng Dài, tỉnh Đồng Nai.

1. Ông **Tạ Thanh M**, sinh năm 1969, địa chỉ: Tổ 4, ấp Thọ Lâm, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

2. Bà **Tạ Thị Thu L**, sinh năm 1970, địa chỉ: Ấp Thanh Thọ 1, xã Phú Lâm, tỉnh Đồng Nai.

3. Bà **Tạ Thị Thanh N**, sinh năm 1977, địa chỉ: Ấp Ngọc Lâm 4, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

4. Ông **Tạ Thanh V** – sinh năm 1980, địa chỉ: Thôn Đak Nung, xã Đak Nhou, tỉnh Đồng Nai.

5. Ông **Tạ Thanh H3**, sinh năm 1967, địa chỉ: Ấp Thanh Thọ, xã Phú Lâm, tỉnh Đồng Nai.

6. Ông **Tạ Thanh Đ**, sinh năm 1974, địa chỉ: Ấp Ngọc Lâm 3, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

7. Ông **Tạ Thanh Q**, sinh năm 1983, địa chỉ: Tổ 8, ấp Tân Phú 4, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

(Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu có mặt, Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt)

NỘI DUNG VỤ VIỆC:

- Tại đơn yêu cầu đề ngày 02/6/2025 của bà **Tạ Thị Kim H1** và lời trình bày trong quá trình giải quyết vụ việc của người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự do anh **Trần Trung Nam** trình bày:

Bà H1 là con của bà **Nguyễn Thị H2**, hiện nay bà H2 do tuổi cao có các biểu hiện đãng trí, mất trí nhớ, không nhận thức được hành vi của mình nên không thể tự mình thực hiện được các giao dịch dân sự và khó khăn trong việc chăm sóc bản thân. Vì vậy, bà H1 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà **Nguyễn Thị H2**, sinh năm 1941, địa chỉ: Ấp Tân Phú 4, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai bị hạn chế năng lực hành vi dân sự.

- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà **Tạ Thị Thanh Nga**, ông **Tạ Thanh Việt**, bà **Tạ Thị Thu Lan**, ông **Tạ Thanh Đức**, ông **Tạ Thanh Huy**, ông **Tạ Thanh Mai** thống nhất trình bày:

Các ông bà là con của bà **Nguyễn Thị H2**, các ông bà đều đồng ý với trình bày và yêu cầu của bà H1. Các ông bà xin vắng mặt trong quá trình giải quyết vụ việc.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông **Tạ Thanh Quý** không cung cấp tài liệu, chứng cứ.

- Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu của bà **Tạ Thị Kim H1**; về lệ phí: bà **Tạ Thị Kim H1** phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của kiểm sát viên, Tòa án nhân dân khu vực 8 – Đồng Nai nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng:

[1.1] Xác định quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà Tạ Thị Kim H1 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H2 cư trú tại ấp Tân Phú 3, xã Tân Phú (khu 3, thị trấn Tân Phú, huyện Tân Phú cũ), tỉnh Đồng Nai bị hạn chế năng lực hành vi dân sự. Căn cứ theo khoản 1 Điều 27; điểm a, khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự xác định quan hệ pháp luật là “Yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự” và việc dân sự thuộc thẩm quyền thụ lý, giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 8 – Đồng Nai.

[1.2] Về tư cách tham gia tố tụng: Bà Tạ Thị Kim H1 là người yêu cầu giải quyết việc dân sự; việc giải quyết việc dân sự có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của bà Tạ Thị Thanh N, ông Tạ Thanh V, bà Tạ Thị Thu L, ông Tạ Thanh Đ, ông Tạ Thanh H3, ông Tạ Thanh M, ông Tạ Thanh Q. Căn cứ Điều 68 Bộ luật Tố tụng dân sự, xác định bà H1 là người yêu cầu giải quyết việc dân sự; bà Nga, ông Việt, bà Lan, ông Đức, ông Huy, ông Mai, ông Quý là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự. Bà Tạ Thị Kim H1 ủy quyền cho anh Trần Trung Nam đại diện tham gia tố tụng. Căn cứ Điều 85 Bộ luật Tố tụng dân sự, xác định anh Nam là đại diện theo ủy quyền của bà H1.

[1.3] Về sự vắng mặt của đương sự: Tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Tạ Thị Thanh N, ông Tạ Thanh V, bà Tạ Thị Thu L, ông Tạ Thanh Đ, ông Tạ Thanh H3, ông Tạ Thanh M có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt, ông Tạ Thanh Q đã được triệu tập họp lệ nhưng vắng mặt không có lý do. Căn cứ khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự Tòa án tiến hành mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[2] Về nội dung: Bà Tạ Thị Kim H1 cho rằng bà Nguyễn Thị H2 do tuổi cao nên có các biểu hiện đãng trí, mất trí nhớ, không nhận thức được hành vi của mình nên không thể tự mình thực hiện được các giao dịch dân sự và khó khăn trong việc chăm sóc bản thân. Trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà H1 có yêu cầu Tòa án trưng cầu giám định đối với Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh tiến hành trưng cầu giám định tâm thần đối với bà Nguyễn Thị H2.

Tại văn bản số 623/PYTTKVHCM-KHTT ngày 25/11/2025 Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh trả lời do bà Nguyễn Thị H2 từ chối thực hiện việc giám định pháp y tâm thần nên Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh không thể tiến hành giám định pháp y tâm thần cho đương sự và không thể tiếp tục thực hiện việc giám định đối với đương sự.

Tại Giấy khám sức khỏe tâm thần số 986/GKSK-BV ngày 01/4/2025 của Bệnh viện Tâm thần trung ương 2 kết luận: Bà Nguyễn Thị H1 không rối loạn tâm thần, hiện đủ sức khỏe tâm thần để lập di chúc; khám sức khỏe tổng quát (Z00.0).

Kết quả xác minh tại địa phương ngày 08/9/2025 cho thấy: Bà Nguyễn Thị H2 vẫn minh mẫn, sức khỏe tốt, đi lại sinh hoạt bình thường, thi thoảng vẫn nói chuyện với hàng xóm xung quanh, không có biểu hiện gì khác lạ.

Như vậy, bà Tạ Thị Kim H1 yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H2 bị hạn chế năng lực hành vi dân sự nhưng không cung cấp được tài liệu, chứng cứ để chứng minh cho yêu cầu của mình. Do đó, bà Tạ Thị Kim H1 yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H2 bị hạn chế năng lực hành vi dân sự là không có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc: Bà Tạ Thị Kim H1 phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4] Đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm b khoản 2 Điều 35, điểm t khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Điều 24 Bộ luật dân sự 2015;

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 4, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Không chấp nhận yêu cầu của bà Tạ Thị Kim H1, về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H2 hạn chế năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Tạ Thị Kim H1 phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền lệ phí giải quyết việc dân sự. Số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tạm ứng lệ phí tại bà H1 đã nộp theo biên lai tạm thu án phí, lệ phí số 0021126 ngày 23/6/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai được trừ vào tiền lệ phí. Bà Tạ Thị Kim H1 đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 – Đồng Nai có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND khu vực 8 – Đồng Nai;
- THADS tỉnh Đồng Nai;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Tuân